

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2024 r.

Poz. 4646

UCHWAŁA NR 4.78.2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W WARSZAWIE

z dnia 30 stycznia 2024 r.

w sprawie orzeczenia nieważności uchwały Nr 443/XLVIII/23 Rady Gminy Stara Biała z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1. Orzeka o nieważności uchwały Nr 443/XLVIII/23 Rady Gminy Stara Biała z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.), art. 7 ust. 3 i ust. 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

§ 2. Na niniejszą uchwałę służy Gminie Stara Biała skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 10 stycznia 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr 443/XLVIII/23 Rady Gminy Stara Biała z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Stara Biała określiła zasady i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposoby jej rozliczania oraz sposoby kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

W § 1 ust. 1 badanej uchwały Rada Gminy Stara Biała postanowiła, cyt. „Uchwała określa zasady i tryb udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się na terenie Gminy Stara Biała, wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.” Kolejne zapisy badanej uchwały dotyczą kwestii udzielania dotacji w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W § 10 badanej uchwały Rada Gminy Stara Biała zastrzegła, cyt. „W sprawach nieuregulowanych niniejszą uchwałą zastosowanie ma uchwała nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wraz z załącznikami do Regulaminu Naboru Wniosków o dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.”

Analiza zapisów badanej uchwały wskazuje, iż została ona podjęta na potrzeby udzielenia dotacji finansowanej jedynie ze środków uzyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, przyjętego uchwałą nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Kolegium Izby zauważa, iż stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona dotacja przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w trybie określonym odrębnymi przepisami, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Zasady, o których mowa w art. 81 ust. 1 ww. ustawy, należy rozumieć jako ogólne i generalne postanowienia określające, komu mogą być udzielane dotacje, jakie czynności ma wykonać podmiot ubiegający się o dotację, aby mógł ją otrzymać, a także na jakie zadania może być udzielona dotacja. Zasady udzielania dotacji to także postępowanie z wnioskiem o udzielenie dotacji, wymagane dokumenty do rozpoznania wniosku oraz forma załatwienia wniosku. Z wymienionych wyżej postanowień przedmiotowej uchwały wynika, że Rada Gminy Stara Biała w akcie prawa miejscowego, jakim jest niewątpliwie badana uchwała, adresowana do nieograniczonego kręgu podmiotów, uregulowała zasady dotyczące udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane realizowane w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków przyjętego uchwałą nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r., do czego nie posiadała delegacji ustawowej. Dodać należy, że przywołana wyżej uchwała Rady Ministrów nie daje podstawy do regulowania w odrębnym akcie prawa miejscowego zasad przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane ze środków finansowych pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Kolegium Izby zauważa, iż Rada Gminy Stara Biała podjęła już uchwałę na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, gdzie uregulowała ogólne zasady udzielania dotacji z budżetu gminy bez względu na to, czy będą one finansowane ze środków własnych gminy czy też z uzyskanego dofinansowania z innych źródeł. Jest to, pozostająca w obrocie prawnym, uchwała Nr 140/XIV/20 Rady Gminy Stara Biała z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Stara Biała. Podejmując zatem badaną uchwałę, wskazując dodatkowo finansowanie dotacji ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, Rada Gminy Stara Biała istotnie naruszyła art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Następnie w § 9 badanej uchwały zawarto uregulowania dotyczące dotacji celowej jako pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, do których mają zastosowanie przepisy ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. W ocenie Kolegium Izby procedura podejmowania uchwały w niniejszej sprawie musi uwzględniać przepisy ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. W takiej sytuacji udzielenie pomocy publicznej następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej. Stąd też projekt badanej uchwały winien być zgłoszony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w trybie art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, w celu uzyskania ewentualnych zastrzeżeń dotyczących przejrzystości zasad udzielania pomocy. Z tych samych powodów, w trybie art. 7 ust. 3a przywołanej ustawy, z uwagi na fakt, że prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, mogą dotyczyć także budynków służących działalności rolniczej, projekt badanej uchwały winien być zgłoszony Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z przedłożonego do Izby wyjaśnienia Wójta Gminy Stara Biała z dnia 10 stycznia 2024 r. wynika, że projekt badanej uchwały nie został zgłoszony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jak również Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zdaniem Kolegium Izby niezgłoszenie projektu uchwały wymienionym organom, stanowi naruszenie procedury podejmowania uchwał, co zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, należy zaliczyć do istotnych naruszeń, skutkujących nieważnością uchwały (tak: wyrok NSA z dnia 17 lutego 2016 r. II FSK 3595/13).

W konsekwencji należy uznać, że badana uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem art. 7 ust. 3 i ust. 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Badając zgodność z prawem przedmiotowej uchwały, Kolegium Izby stwierdza, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa i zachodzi konieczność wyeliminowania jej z obrotu prawnego.

W tym stanie faktycznym i prawnym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski